

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Artiom Suschin

(art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-65/2024
Nr. PIGD 1-19076385-01-Ira-19012024)*

Recurs depus după 01 septembrie 2023; Recurs bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) CPP vădit neîntemeiat, deoarece nu explică prin ce admiterea recursului ar schimba sau ar consolida jurisprudența Curții Supreme de Justiție și de ce aprecierea probelor dată de instanța de apel este irațională; admiterea în procesul penal a înregistrărilor audio efectuate de persoane private.

24 septembrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Vasilisa Muntean

Instanța de apel: Silvia Cecan, Dorin Dulghieru, Stelian Teleucă

Textul corespunde originalului

Judecând, în lipsa părților, recursul în cauza penală privind învinuirea lui Artiom Suschin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Artiom Suschin s-a născut în anul 1987 în orașul Cahul. El a fost învinuit în temeiul art. 324 alin. (4) Cod penal (corupere pasivă).

2. Artiom Suschin a fost apărat de avocatul Virginia Baltag.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Artiom Suschin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de 326 alin. (2) lit. d) Cod penal și condamnat la doi ani de închisoare. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe termen de probațiune de doi ani. În temeiul art. 106 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța a dispus confiscarea specială a sumei de 1.000 de lei utilizată la săvârșirea infracțiunii. Instanța a soluționat aspectele privind corpurile delictive și cheltuielile de judecată. Instanța de apel a respins apelurile și a menținut sentința.

4. La 05 ianuarie 2024, avocatul Virginia Baltag, în numele condamnatului, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

5. Urmărirea penală a fost pornită la 05 martie 2018. Dosarul a fost transmis în instanța de judecată la 22 februarie 2019. Prima instanță a examinat cauza în perioada 25 februarie 2019 - 19 decembrie 2022. Instanța de apel a judecat cauza în perioada 11 ianuarie 2023 - 07 noiembrie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 05 ianuarie 2024.

ÎN FAPT

6. Artiom Suschin a fost învinuit că, activând de în calitate de inginer la SA „Apă-Canal Chișinău”, în perioada noiembrie 2017 – februarie 2018, a pretins bani în sumă de 1.000 de lei de la cetățeanul Ion Macovei pentru a facilita conectarea casei sale la rețeaua de canalizare. În continuare, în noiembrie 2017, pentru a nu constata abateri la efectuarea lucrărilor de conectare a casei la rețeaua de canalizare, Artiom Suschin, a solicitat 1.000 lei de la Ion Macovei, promițând că va înlesni perfectarea actelor necesare. Ulterior, în decembrie 2017, în prelungirea acțiunilor sale infracționale, fără a verifica personal lucrările efectuate, a întocmit un act de examinare, afirmând că lucrările au fost realizate conform proiectului. În februarie 2018, a continuat să solicite aceeași sumă de

1.000 de lei pentru a nu sancționa abaterile de la reglementările de construcție. La 20 februarie 2018, Artiomi Suschin a primit suma de 1.000 de lei de la Ion Macovei, în schimbul actului întocmit anterior. Acțiunile lui Artiomi Suschin au fost încadrate în baza art. 324 alin. (4) Cod penal.

a. Probatoriul

7. La 01 martie 2018, Ion Macovei a depus un denunț la Centrul Național Anticorupție, solicitând tragerea la răspundere penală a unei persoane numite „Artiom” și a complicilor acestuia, angajați ai SA „Apă-Canal Chișinău”, care au pretins de la el suma de 30.000 de lei pentru a facilita conectarea casei sale la rețeaua centrală de canalizare. La 20 februarie 2018, Artiomi Suschin a primit suma de 1.000 de lei de la Ion Macovei (vol. I, f.d.2).

8. La 13 martie 2018, de la denunțatorul Ion Macovei au fost ridicate copia actului de examinare a lucrărilor latente din 13 decembrie 2017, copia actului cu privire la experimentarea hidraulică fără presiune la etanșitate din 16 februarie 2018 și un suport electronic de model CD (vol. I, f.d.18-22).

9. Din procesul-verbal de cercetare a obiectului din 28 iunie 2018 și stenogramele convorbirilor dintre Ion Macovei și Artiomi, rezultă că aceștia poartă discuții referitoare la conectarea casei primului la rețeaua de canalizare, inclusiv la actele necesare în acest scop. Artiomi menționează că testarea și obținerea avizului vor fi coordonate împreună cu „pașanii”, iar la afirmația lui Ion că „lucrările l-au costat deja 10.000 de lei”, acesta răspunde că, „în realitate, ar valora 30.000 de lei”. Totodată, Artiomi precizează că persoana responsabilă de întocmirea actelor este șef de sector, trebuie „mulțumită”, și că el se va ocupa de această înțelegere; susține că „el asta repede va hotărî și apoi trebuie să-l mulțumească”. Totodată Artiomi Suschin îl convinge pe Ion Macovei că „pașanul, șef de sector, o să îl ajute pe Macovei, ...pentru că el știe că pe urmă o să aibă...” (vol. I, f.d.23-33).

10. Prin ordonanța din 10 iulie 2018, Artiomi Suschin a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal (vol. I, f.d. 69-70).

11. Prin ordonanța din 30 ianuarie 2019 a fost modificată învinuirea înaintată lui Artiomi Suschin, incriminându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod penal. Actul de acuzare a fost modificat doar la capitolul sumei pretinse, aceasta fiind înlocuită din 30.000 de lei în 1.000 de lei. Fiind audiat în calitate de învinuit, Ion Macovei a declarat că învinuirea îi este clară, faptele nu recunoaște și susține declarațiile date anterior (vol. I, f.d. 100-105).

12. Prin ordonanța din 05 iulie 2022 a fost modificată învinuirea adusă inculpatului Artiomi Suschin, în sensul agravării, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal. Prin ordonanță, Artiomi Suschin a fost învinuit că, activând de în calitate de inginer la SA „Apă-Canal Chișinău”, în perioada noiembrie 2017 – februarie 2018, și

pretinzând, în virtutea funcției deținute, că are influență asupra altor angajați/persoane responsabile din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, în scopul facilitării și urgentării perfectării actelor în vederea conectării la rețelele centrale de canalizare a casei de locuit ce-i aparținea lui Ion Macovei, a pretins de la acesta pentru sine și pentru o altă persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, mijloace bănești în mărime de 1.000 de lei. În continuare, în noiembrie 2017, pentru a nu constata abateri la efectuarea lucrărilor de conectare a casei la rețeaua de canalizare, Artiom Suschin, a solicitat 1.000 lei de la Ion Macovei, promițând că va înlesni perfectarea actelor necesare. Ulterior, în decembrie 2017, în prelungirea acțiunilor sale infracționale, fără a verifica personal lucrările efectuate, a întocmit un act de examinare, afirmând că lucrările au fost realizate conform proiectului. În februarie 2018, a continuat să solicite aceeași sumă de 1.000 de lei pentru a nu sancționa abaterile de la reglementările de construcție. La 20 februarie 2018, Artiom Suschin a primit suma de 1.000 de lei de la Ion Macovei, pentru sine și/sau pentru o altă persoană, în schimbul actului întocmit anterior (vol. III, f.d. 114-115).

13. Martorul Ion Macovei a declarat că nu-și amintește exact când a primit avizul pentru conectare, posibil acum doi-trei ani. El a întreprins singur demersurile pentru conectarea la rețeaua de canalizare, depunând personal cererea la SA „Apă-Canal Chișinău”, însă documentele necesare trebuiau să-i fie eliberate de Artiom Suschin. Ion s-a întâlnit de trei ori cu Artiom în spatele clădirii SA „Apă-Canal Chișinău”, în automobilul de serviciu, întâlniri organizate telefonic, fără explicații privind locul întâlnirii. Artiom i-a comunicat că au fost constatate unele încălcări la controlul efectuat la domiciliul său, dar acestea nu erau importante și se vor rezolva. Ion a transmis lui Artiom suma de 1.000 de lei pentru o persoană din SA „Apă-Canal Chișinău” care urma să verifice presiunea în țevi, iar Artiom i-a explicat că are influență asupra acestei persoane. Vizita persoanei a fost superficială, fără întocmirea vreunui proces-verbal. Ion a încheiat ulterior contractul cu SA „Apă-Canal Chișinău” și a făcut înregistrări audio cu telefonul său, din proprie inițiativă, pentru că simțea că situația era dubioasă. Înregistrările le-a descărcat pe CD. Înregistrările au fost prezentate la CNA pe CD, fără telefon. Denunțul a fost depus tot la inițiativa sa, la aproximativ o lună după transmiterea banilor. Martorul a menționat că, Artiom i-a spus că pentru perfectarea actelor ar trebui să plătească 30.000 de lei, însă nu a afirmat că aceasta sumă Artiom ar fi solicitat-o de la el. Înregistrările le-a făcut cu telefonul personal și le-a încărcat pe CD. La momentul audierii, martorul nu mai știa unde se află telefonul cu care a făcut înregistrările.

14. Martorul Eduard Burduniuc a declarat că în 2018 era șef de sector pentru rețelele de canalizare în sectorul Râșcani, responsabil de exploatarea acestora. A confirmat că a semnat, dar nu a întocmit personal, Actul cu privire la experimentarea hidraulică din 16.02.2018 pentru beneficiarul Ion Macovei, privind casa de pe str. Poștei 90/3. Nu a fost la fața locului însă s-a bazat pe documentele întocmite de Artiom Suschin și pe experiența acestuia. Avizul

tehnic a fost emis de inginerul de supraveghere tehnică, Artiom Suschin, iar Burduniuc nu a primit și nu i s-au propus mijloace bănești în legătură cu semnarea actului. Nu l-a văzut niciodată pe Ion Macovei și nu cunoaște detalii despre discuțiile acestuia. A explicat că nu poate verifica toate adresele din sector din cauza volumului mare de muncă, semnând actele uneori fără a ieși la fața locului, dar poate verifica ulterior dacă are dubii. Toate plățile se fac la SA „Apă-Canal Chișinău” sau la bancă, nu direct către angajați. Nu știe dacă Artiom a pretins sume de bani de la Macovei Ion. SA „Apă-Canal Chișinău” exploatează doar rețelele existente, construcția fiind responsabilitatea antreprenorilor. Ingerul de supraveghere tehnică, în acest caz Artiom, verifică corectitudinea lucrărilor și eliberează avizul de bransare. După semnarea actului hidraulic, competențele lui Burduniuc se încheie. Rețeaua de pe str. Poștei 90/3 nu era în gestiunea SA „Apă-Canal Chișinău” în 2018.

15. Martorul Mihail Mazurean a declarat că nu este responsabil de verificarea actelor întocmite de inginerii din sectorul de investiții, aceasta aparține inginerilor atestați, care răspund oficial cu ștampila lor. Proprietarii nu trebuie să semneze aceste acte, doar specialiștii cu atribuții oficiale. Pentru obiectivul de pe str. Poștei 90/3, dacă sunt cel puțin două cămine, testarea hidraulică fără presiune trebuie semnată de șeful sectorului exploatare rețele canalizare. Artiom Suschin nu i-a cerut să semneze niciun act legat de acest obiectiv. În procesul-verbal privind testarea hidraulică este greșită inclusă rubrica pentru semnătura proprietarului, la caz, Ion Macovei, întrucât, conform normelor, acesta nu ar trebui să semneze. Totuși, în practică, uneori sunt acceptate semnături ale proprietarilor în cazul unor obiective mici. Artiom Suschin nu era obligat să semneze procesul-verbal de testare dacă lucrările erau realizate neautorizat, iar în cazul racordărilor fără respectarea regulilor, responsabilul tehnic trebuie să informeze Direcția relații cu clienții pentru a se lua măsuri. În cazul consumului fraudulos, verificările pot fi făcute de controlori și de inginerii tehnici, iar Artiom Suschin nu era singura persoană care putea identifica astfel de fraude.

16. Inculpatul Artiom Suschi vina nu a recunoscut-o. În instanța de judecată el a relatat că a acționat în limitele atribuțiilor sale de inginer de supraveghere tehnică în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, funcție pe care o deține din 2016. În ceea ce privește cazul de pe str. Poștei 90/3, acesta a declarat că a fost contactat de solicitantul Ion Macovei pentru verificarea lucrărilor executate conform unui proiect de bransare la rețeaua de canalizare. La fața locului, a constatat că lucrările corespundeau proiectului, dar lipsea ridicarea topografică de execuție, document obligatoriu pentru emiterea avizului de finalizare. Deși Ion Macovei a încercat să obțină avizul fără acest document, invocând costuri suplimentare, Suschin a refuzat. Ulterior, în februarie 2018, după ce Macovei a prezentat ridicarea topografică, Suschin a întocmit actele necesare – actul privind lucrările latente, avizul de finalizare a lucrărilor și procesul-verbal de testare hidraulică fără presiune, semnat ulterior de șeful de sector Eduard Burduniuc. Suschin a

subliniat că nu a cerut și nu a primit nici o formă de plată sau avantaj pentru aceste acțiuni și că întregul proces a fost efectuat conform procedurilor interne. În privința presupusului consum fraudulos, Suschin a afirmat că la data inspecției apa era evacuată într-o hazna proprie și că rețeaua de canalizare nu era funcțională și nici conectată la sistemul public, astfel că nu putea fi vorba de o racordare neautorizată. A menționat că, potrivit legislației în vigoare, sarcina de a demonstra consumul fraudulos revine operatorului, lucru imposibil în acest caz. Totodată, a precizat că nu are competențe de agent constatat și nu poate aplica sancțiuni, atribuțiile revenind altor structuri din cadrul întreprinderii. Rețeaua în cauză nu fusese preluată la balanța SA „Apă-Canal Chișinău”, fiind construită anterior de un antreprenor, iar ulterior locatarii și-au realizat individual bransamentele. Referitor la înregistrarea audio prezentată în instanță, Suschin a contestat autenticitatea acesteia, susținând că nu își recunoaște vocea, că înregistrarea este de slabă calitate, trunchiată și posibil regizată. A declarat că nu își amintește să fi purtat discuții de natura celor reflectate în stenogramă, iar în faza inițială a anchetei se afla în stare de șoc, motiv pentru care nu putea reda exact evenimentele, dar ulterior și-a amintit detaliile și le-a inclus în declarațiile sale. A menționat că s-a întâlnit cu Ion Macovei de două ori în apropierea sediului întreprinderii și o dată sau de două ori la fața locului. Documentația necesară a fost prezentată de Macovei, inclusiv ridicarea topografică realizată de un geodezist autorizat, care corespundea proiectului. Suschin a mai precizat că nu are un birou individual, ci își desfășoară activitatea într-un spațiu comun unde accesul publicului este restricționat, iar întâlnirile cu beneficiarii au loc afară. Nu a introdus date false în documente, nu a făcut promisiuni lui Macovei și a respectat toate procedurile stabilite de instituție.

b. Sentința

17. La 19 decembrie 2022, prin [sentința](#) Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Artiom Suschin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal și condamnat la doi ani de închisoare. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe termen de probațiune de doi ani. În temeiul art. 106 alin. (2) Cod penal, a fost dispusă confiscarea specială a sumei de 1.000 de lei, care a fost destinată pentru săvârșirea infracțiunii. Instanța a respins cererea procurorului de încasare a cheltuielilor de judecată de 5.010 de lei de la Artiom Suschin, deoarece categoriile de cheltuieli pretinse nu cădeau sub incidența art. 227 Cod de procedură penală. Instanța a soluționat aspectele privind corpurile delictive. Instanța a reținut că inculpatul Artiom Suschin a pretins și a primit 1.000 de lei de la Ion Macovei, susținând că are influență asupra unor angajați/persoane responsabile din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, pentru a facilita perfectarea actelor în vederea conectării casei acestuia de locuit la rețelele centrale de canalizare. Inculpatul Artiom Suschin a negat că ar fi pretins sau primit bani de la Ion Macovei, susținând că a acționat strict în limita atribuțiilor sale de inginer de supraveghere. Cu toate acestea, probele administrate în cauză, inclusiv

stenogramele comunicărilor (a se vedea para 9), relevă că influența invocată de inculpat a fost credibilă și posibilă, iar comportamentul său denotă intenția clară de a exercita această influență în scopul facilitării conectării imobilului la rețelele de canalizare.

c. Apelul și decizia instanței de apel

18. La 30 decembrie 2022, avocatul Virginia Baltag, în interesele inculpatului, a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare. Apărarea susține că în dosar nu există probe clare care să dovedească vinovăția inculpatului. Ordonanța din 5 iulie 2022 formulează o acuzație generală de trafic de influență (art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal), fără a demonstra clar elementele constitutive ale faptei și fără probe certe care să susțină modificarea acuzării inițiale. Martorul Ion Macovei a menționat în mod constant, atât în plângerea inițială, cât și în audierea din 2022, că suma de 1.000 de lei urma să fie transmisă altei persoane (pentru verificarea presiunii), nu pentru Artiom Suschin și nu pentru influențarea activității acestuia. Din declarațiile martorilor Eduard Burduniuc, Mihail Mazurean se confirmă ipoteza înaintată de Artiom Suschin, și anume, că atribuțiile ultimului se limitau la întocmirea actului de lucrări latente și emiterea avizului de branșare, iar restul procedurii – inclusiv eliberarea „Formei 5”, verificarea documentației de către secția tehnică și semnarea procesului-verbal de pregătire pentru exploatare – era realizată de o comisie de specialiști, fiind în afara competenței sale directe. Înregistrările realizate nu respectă cerințele legale, ceea ce le face nule ca probe.

19. La 04 ianuarie 2023, procurorul Irina Gheorghisțean a depus apel și a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Artiom Suschin, condamnat în baza art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal, să i se aplice suplimentar, în corespundere cu prevederile art. 65 alin.(3) Cod penal, privarea de dreptul de a exercita funcții publice sau anumite activități în sensul prevăzut la art.123 alin.(2) Cod penal, pe un termen de trei ani și a încasa de la inculpatul Suschin Artiom, în contul statului, cheltuielile judiciare suportate pentru instrumentarea cauzei penale, în mărime de 5010 lei. Acuzarea susține că instanța a omis aplicarea art. 65 alin. (3) Cod penal, ceea ce a dus la o individualizare greșită a pedepsei și la aplicarea unei sancțiuni nejustificat de blânde față de gravitatea faptei. Solicitarea acuzatorului de stat privind obligarea inculpatului Artiom Suschin la achitarea cheltuielilor judiciare în sumă de 5.010 de lei, aferente acțiunilor procesuale desfășurate în cauză, inclusiv zilele de lucru ale procurorului și consumabilele utilizate, este justificată și urmează a fi admisă.

20. La 07 noiembrie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelurile și a menținut sentința. Instanța a reținut că Artiom Suschin a comis infracțiunea de trafic de influență, pretinzând și primind 1.000 de lei de la Ion Macovei. Vinovăția a fost confirmată prin declarațiile martorilor, documente și rezultate ale măsurilor speciale de investigație. Argumentele apărării privind lipsa vinovăției au fost respinse. Instanța a mai respins argumentele apărării privind achitarea

inculpatului, întrucât din materialele administrate în ședința de judecată rezultă că faptele comise de Artiom Suschin întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal. De asemenea, instanța a menționat că nu poate fi reținută critica referitoare la ordonanța de modificare a învinuirii, întrucât, prin ordonanța emisă la 05 iulie 2022, inculpatului i-a fost adusă la cunoștință o nouă învinuire, în sensul agravării. Prin aceasta i se incriminează comiterea cu intenție directă a infracțiunii stabilite art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal. Ordonanța de modificare respectă cerințele legale prevăzute la art. 53, 281–283, 255 și 326 alin. (1) Cod de procedură penală. Instanța a reiterat că, potrivit art. 326 alin. (2) Cod penal (redacția din noiembrie 2017), pedeapsa pentru fapta imputată includea amendă sau închisoare, fără a prevedea o pedeapsă complementară pentru persoanele fizice. Deși art. 65 alin. (3) Cod penal permite aplicarea privării de dreptul de a ocupa funcții chiar și în lipsa unei prevederi exprese, această măsură poate fi dispusă doar dacă se demonstrează că, prin natura infracțiunii comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu, inculpatul nu mai poate ocupa anumite funcții. În speță, acuzatorul de stat nu a oferit asemenea probe, motiv pentru care solicitarea privind aplicarea pedepsei complementare este respinsă. Totodată, a fost respinsă și cererea de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, întrucât acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

d. Recursul

21. La 05 ianuarie 2024, avocatul Virginia Baltag, în interesele condamnatului, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare. Apărarea invocă că, instanța de apel și-a fundamentat decizia de condamnare pe probe obținute prin mijloace neprevăzute de lege, ceea ce le face inadmisibile. Astfel, susține că înregistrările audio au fost obținute în afara urmăririi penale, fără autorizare judecătorească și contrar dispozițiilor legale (art. 94 și 132/9 Cod procedură penală). Macovei a declarat că a realizat înregistrările cu telefonul său personal și apoi le-a transferat pe CD. Telefonul nu a fost examinat, iar dispozitivul nu mai există, ceea ce face imposibilă verificarea autenticității și provenienței fișierelor. Convorbirile sunt haotice, între persoane neidentificate, fără indicarea datei, orei sau locului discuțiilor, contrar cerințelor legale pentru administrarea probelor audio. Apărarea a solicitat excluderea DVD-ului și a actelor aferente din dosar, invocând că înregistrarea este una dintre principalele probe ale acuzării, dar obținută ilegal. Se invocă în sprijin practica Curții Supreme de Justiție (dosarul nr. 1ra-1201/2017), care ar fi exclus probe audio similare, neautentificate și obținute fără respectarea cerințelor procesuale.

22. Instanța de fond a concluzionat că Artiom Suschin a pretins și primit bani de la Ion Macovei pentru sine și o altă persoană, însă această acuzație s-a bazat

pe presupuneri, întrucât din stenograma convorbirilor nu reiese clar că inculpatul a solicitat suma de 1.000 de lei. Apărarea a invocat mai multe încălcări în faza de urmărire penală, inclusiv modificarea repetată și neclară a învinuirii, fără prezentarea unei acuzații certe. De asemenea, înregistrările audio au fost obținute cu încălcarea prevederilor legale, iar identificarea persoanei numite „Artiom”, ca fiind Artiom Suschin, nu este susținută prin probe concludente. Instanța de apel a apreciat declarațiile inculpatului ca fiind contradictorii, însă acesta a fost constant în susținerea nevinovăției sale, poziție susținută și de martorii Eduard Burduniuc și Mihail Mazurean. Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel. Hotărârea instanței de apel este arbitrară și se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

23. La 19 ianuarie 2024, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților să depună referință la recurs. La 22 septembrie 2025, procurorul Cătălin Scutelnic a depus referință. El a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Recursul este admis dacă:

2) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

...

6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”.

25. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele.

„Articolul 434. Limitele judecării recursului

Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de două luni de la comunicarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

27. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice

instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra1520/2023](#), § 56; [1ra-325/2024](#), § 25).

28. Recursul se bazează pe temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală. Curtea Supremă va examina separat fiecare temei.

a. Art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de Procedură penală

29. Art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală se referă la schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție prin admiterea recursului. Aplicarea acestui temei de recurs ține de discreția Curții Supreme de a-și extinde, uniformiza sau schimba jurisprudența. Pentru ca acest argument să fie invocat în mod temeinic, recursul trebuie să confirme lipsa jurisprudenței Curții Supreme cu privire la problemele de drept invocate în recurs, existența unei jurisprudențe contradictorii a Curții Supreme cu privire la acestea, fie modificarea circumstanțelor sociale sau juridice care să justifice schimbarea practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție. Niciuna dintre aceste situații nu este invocată în recurs. Recurentul face trimitere la decizia Curții Supreme de Justiție [1ra-1201/2017](#) și afirmă că în această speță ar fi fost spus că o probă privată nu poate fi administrată și pusă la baza sentinței. Acest argument nu este corect. În această cauză înregistrarea audio nu a fost acceptată, deoarece a fost obținută sub controlul și prin concursul organului de urmărire penală, declarantul a provocat făptuitorul la infracțiune, iar informațiile din procesul verbal de cercetare erau divergente cu informațiile efective regăsite pe purtătorul de informații anexat la dosar. Aceste aspecte fac o deosebire netă între cazurile comparate. Prin urmare, argumentul cu privire la art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală este vădit neîntemeiat.

b. Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală

30. Prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, apărarea susține în recurs că hotărârea instanței de apel este arbitrară, fiind fundamentată în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

31. Potrivit legii, Curtea Supremă de Justiție poate declara inadmisibil un recurs bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedura penală fără citarea părților în ședință. Conform art. 433 alin. (3) Cod de procedură penală, convocarea părților în ședință este obligatorie doar în cazul recursurilor bazate pe art. 427 alin. (1) pct. 6) „considerate admisibile”, adică a recursurilor considerate prima facie de către Curtea Supremă de Justiție că ar avea șanse mari de a fi admise (încheierea CSJ nr. [1ra-426/2024](#), § 21). Din acest motiv, această parte a recursului este examinată fără convocarea părților în ședință.

32. În încheierile nr. [1ra-1085/2024](#) și nr. [1ra-307/24](#), Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Încheierea nr. [1ra-1085/2024](#) menționează următoarele:

„40. Din nota informativă menționată în paragraful 38 rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței

CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexcuzabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate de participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

41. Sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor;

b) aprecierea să fie „vădit nerezonabilă”;

c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

42. Din paragraful precedent rezultă că nu orice eroare în aprecierea probelor poate de duce la admiterea recursului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Nu este suficient ca aprecierea să fie nerezonabilă. Ea trebuie să fie „vădit nerezonabilă”, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

43. Completul nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”. Totuși, fiecare din cele două sintagme urmează a fi examinate separat.”

33. CtEDO a explicat că suntem în prezența unei hotărâri judecătorești arbitrare sau vădit nerezonabile atunci când a fost admisă „denegarea justiției”. Aceasta are loc când instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată, inclusiv când hotărârea judecătorească nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii (hot. [Bochan v. Ucraina \(nr. 2\)](#), 2015, § 62; [Ballıktaş Bingöllü v. Turcia](#), 2021, § 75).

34. Recurentul susține că decizia instanței de apel se întemeiază pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor. Completul notează că instanța de apel a motivat de ce a respins fiecare argument esențial invocat de recurent. Ea a conchis că probele prezentate confirmă că condamnatul a pretins și a primit de la

Ion Macovei 1.000 de lei, susținând că are influență asupra unor angajați/persoane responsabile din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, pentru a facilita perfectarea de către ei a actelor în vederea conectării casei acestuia de locuit la rețelele centrale de canalizare. Această concluzie nu este lipsită de rezonabilitate. Ea concordă cu stenogramele convorbirilor, care denotă că Artiom Suschin susține că testarea și obținerea avizului vor fi coordonate împreună cu „pațanii”. Totodată, Artiom precizează că persoana responsabilă de întocmirea actelor este șef de sector, trebuie „mulțumită”, și că el se va ocupa de această înțelegere. Tot el afirmă că ”el asta repede va hotărâ și apoi trebuie să-l mulțumească”. Artiom Suschin îl convingea pe Ion Macovei că „pațanul, șef de sector, o să îl ajute pe Macovei, ...pentru că el știe că pe urmă o să aibă...” (a se vedea para 9). Pretinsele contradicții din declarațiile martorului Ion Macovei, invocate de către apărare, nu pot schimba calificarea acțiunilor condamnatului. Macovei mereu a susținut că Suschin a pretins și a primit de la el 1.000 de lei, susținând că are influență asupra altor angajați/persoane responsabile din cadrul SA ”Apă-Canal Chișinău”, în scopul facilitării și urgentării perfectării actelor în vederea conectării la rețelele centrale de canalizare a casei de locuit ce-i aparține lui Ion Macovei. Instanța de apel nu a dat o altă apreciere probelor testimoniale apreciate de prima instanță și neaudiate în apel (a se vedea, pentru standardele relevante, hot. CtEDO [Ignat v. România](#), 2021, §§ 46-57).

35. Argumentul apărării că decizia de condamnare s-a bazat pe probe obținute prin mijloace neprevăzute de lege, respectiv înregistrări audio realizate în afara urmăririi penale, fără autorizare judecătorească, contrar dispozițiilor legale, ceea ce le face inadmisibile, este neîntemeiat. Completul reiterează că înregistrările audio au fost efectuate de către Ion Macovei. Ultimul a declarat că a făcut înregistrarea cu telefonul mobil personal. Nu a fost susținut niciodată că Ion Macovei la momentul înregistrării, era sub controlul organului de urmărire penală. Din înregistrări rezultă că el dorea să obțină perfectarea actelor cât mai rapid pentru a conecta propria casă la rețelele de canalizare centralizate. Înregistrările au fost efectuate pentru a se asigura că nu este amăgit, cu câteva zile până la raportarea cazului la CNA și pornirea urmăririi penale în prezenta cauză. Din aceste fapte rezultă că înregistrarea convorbirilor nu a fost făcută de autoritățile statului sau cu implicarea autorităților statului. Codul de procedură penală nu interzice folosirea în procesul penal a înregistrărilor efectuate de persoane private, până la pornirea urmăririi penale, cu un scop legitim, cum ar fi cel de a se proteja, și când acest lucru poate fie considerat în mod rezonabil necesar. Folosirea în procesul penal a unor probe obținute în afara procesului penal nu este contrară nici art. 6 CEDO (a se vedea hot. CtEDO [Allan v. Marea Britanie](#), 2002, § 42; [Gafgen v. Germania](#), 2010, § 163). În jurisprudența sa, Curtea Supremă de Justiție, are aceeași abordare (a se vedea hotărârile nr. [1ra-19/2025](#), § 37, nr. [1ra-1280/2023](#), § 38). Completul constată că înregistrările convorbirilor, dintre Ion Macovei și Artiom Suschin, efectuate de către primul cu telefonul personal sunt admisibile. Solicitarea avocatului de excludere a probelor

ca fiind dobândite cu încălcarea art. 94 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală este nefondată.

36. Simplul fapt al dezacordului apărării cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar temeiul prevăzut la para. 41 lit. a) ar trebui interpretat ca obligând instanța de apel să combată convingător toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. El nu poate fi interpretat ca obligând instanța să combată argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 din CEDO (a se vedea hotărârile CtEDO [Moreira Ferreira v. Portugalia](#) (nr. 2), 2017, § 84; [S.C. IMH Suceava S.R.L. v. România](#), 2013, § 40). De asemenea, instanța de apel poate, printr-o declarație generală, să respingă argumentul invocat în apel, subscriind motivării convingătoare a primei instanțe pentru respingerea argumentului respectiv (a se vedea hotărârile CtEDO [Garcia Ruiz v. Spania](#), 1999, § 26; [Stepanyan v. Armenia, 2009](#), § 35).

37. Cu referire la celelalte argumente invocate de recurent, completul reține că motivele invocate în cererea de recurs sunt o reiterare a celor prezentate în apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod temeinic și exhaustiv (a se vedea para 21). Prin urmare, argumentele din recurs nu relevă o apreciere irațională a probelor determinante de curtea de apel.

38. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Virginia Baltag împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru